

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра всесвітньої історії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В.

2015 р.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКСКУРСОЗНАВСТВА
РОБОЧА ПРОГРАМА
вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалаврів
напряму 6.020302«Історія»

Луцьк – 2015

Програма навчальної дисципліни «Теоретичні основи екскурсознавства» для студентів
за напрямом підготовки «Історія».

” ___ ” _____, 2015р. - 14с.

Розробник: Прокопчук Вікторія Євгенівна кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри всесвітньої історії.

Рецензент: Шабала Ярослав Миколайович докт. іст. наук, професор

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри
всесвітньої історії.

протокол № ___ від ____. ____ . 2015 р.

Завідувач кафедри: _____ (проф.Карліна О.М.)

Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією історичного факультету

протокол № ___ від ____. ____ . 2015р.

Голова науково-методичної
комісії факультету _____ (канд. іст. наук Денисюк В.І.)

Програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 5 від 18. 03. 2015р.

©Прокопчук В.Є., 2015

Вступ

Програма навчальної дисципліни “Теоретичні основи екскурsoзнавства” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму 6.020302 «Історія»

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 1.5	0203 «Гуманітарні науки»	вибіркова
	6.020302 «Історія»	
Модулів - 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень - бакалавр	Рік підготовки - 2
Змістових модулів - 2		Семестр - 4
ІНДЗ: є		Лекції - 16 год.
Загальна кількість годин - 54		Практичні – 10 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання):		Самостійна робота - 16 год.
Аудиторних – 1	Індивідуальна робота - 14 год.	
самостійної роботи - 1	Форма контролю: залік	
індивідуальної роботи – 1		

Предмет. Спеціалізація починається із курсу «Теоретичні основи екскурsoзнавства» який покликаний створити науково-теоретичну базу для вивчення наступних курсів спеціалізації «Екскурsoзнавство».

Міждисциплінарні зв'язки дисципліни спеціалізації «Екскурsoзнавство»: «Історія екскурsoї діяльності», «Організація екскурsoї діяльності», «Методика підготовки та проведення екскурsoї», «Екскурsoї маршрути України».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1 модуль: «Екскурsoзнавство як наука».

2 модуль: «Підготовка матеріалів до екскурsoї».

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу. Ознайомити студентів із теоретичними основами екскурsoї діяльності в Україні.

Основні завдання:

- розкрити понятійно-термінологічний апарат екскурsoзнавства;
- розкрити особливості створення інноваційного екскурsoї продукту;
- розглянути механізм управління екскурsoї діяльністю в ринкових умовах, а також організаційно-інституційні засади розвитку екскурsoї справи в Україні;
- дати загальну характеристику організації та проведення екскурsoї роботи;
- висвітлити сутність сучасних інструментів маркетингу і менеджменту екскурsoї діяльності.

Вивчаючи дисципліну, студенти повинні **знати**:

- основні положення екскурsoї теорії;

- організаційно-інституційні засади розвитку екскурсійної справи в Україні;
- інструменти сучасного менеджменту екскурсійної діяльності;

вміти:

- оперувати основними поняттями з екскурсоведення;
- управляти екскурсійною діяльністю в ринкових умовах;
- здійснювати сучасний менеджмент екскурсійної діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться годин 54/ 1,5 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Екскурсоведство як наука

Тема 1. Перегляд фільму про Луцьк, як наочне знайомство з історичними місцями Луцька та зразок майбутньої професійної діяльності.

Тема 2. Вступ. Спеціалізація «Екскурсоведство».

Сутність поняття спеціалізації для студентів. Мета та завдання спеціалізації «Екскурсоведство». Перелік курсів даної спеціалізації. Курс «Теоретичні основи екскурсоведства». Мета та завдання. Зміст курсу. Екскурсоведство як наука. Поняття про теорію. Роль екскурсійної практики в розвитку екскурсоведства. Значення теорії в розвитку екскурсійної справи.

Тема 3. Організаційно-інституційні засади розвитку екскурсійної справи в Україні.

Державне регулювання туристичної діяльності в Україні. Основи правового регулювання екскурсійної діяльності. Загальні положення законодавства України щодо екскурсійної діяльності. Правовий статус екскурсовода. Страхування та медична допомога. Забезпечення безпеки. Організація підприємництва у сфері надання екскурсійних послуг. Організаційно-правові основи функціонування екскурсійних установ. Міжнародні правові акти з регулювання туристичної діяльності.

Тема 4. Управління екскурсійною діяльністю в ринкових умовах.

Сучасний маркетинг – орієнтація на споживача. Маркетинг у сфері екскурсійного обслуговування. Маркетинговий комплекс у сфері послуг. Специфічні риси екскурсійних послуг – фактори маркетингу екскурсійного продукту. Управління асортиментом екскурсійного продукту. Методична робота екскурсійних установ як складова маркетингової діяльності. Диференційований підхід до просування і збуту екскурсійного продукту та екскурсійного обслуговування. Маркетинговий аналіз середовища екскурсійної діяльності. Ціна і ціноутворення в екскурсійному обслуговуванні.

Тема 5. Інструменти сучасного менеджменту екскурсійної діяльності. Вдосконалення екскурсійної діяльності в контексті Державної програми розвитку туризму в Україні. Система управління туризмом. Модель управління екскурсійною діяльністю на національному рівні.

Модуль 2. Підготовка матеріалів до екскурсій

Теми 6. Екскурсія, її сутність.

Поняття екскурсії. Функції та ознаки екскурсії. Екскурсійний метод пізнання. Показ і розповідь в екскурсії, види та особливості, їх поєднання. Шляхи вдосконалення екскурсійної методики. Вимоги екскурсійної методики. Екскурсія як педагогічний процес. компоненти педагогічної діяльності екскурсовода. Класифікація екскурсій: за змістом, складом та кількістю учасників, місцем проведення, формою проведення, способом пересування. Тематика та зміст екскурсій. Розвиток тематики

екскурсії залежно від екскурсійних можливостей краю. Наявність та характер екскурсійних об'єктів. Визначення можливих маршрутів екскурсій за картою Луцька.

Тема 7. Вихід на місцевість (маршрут визначає викладач).

. Група студентів виходить на місцевість Луцька та визначає об'єкти, що складають інтерес для майбутньої екскурсії.

Тема 8. Збір матеріалів до екскурсії.

Тема 9. Пробні екскурсії за визначеним маршрутом.

Студенти по черзі проводять пробні екскурсії на місцевості.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Екскурсознавство як наука							
Тема 1. Оглядова телеекскурсія по Луцьку Вступ. Спеціалізація «Екскурсознавство»	2	2					
Тема 3. Організаційно-інституційні засади розвитку екскурсійної справи в Україні	3	2				1	
Тема 4. Управління екскурсійною діяльністю в ринкових умовах	5	2	2			1	
Тема 5. Інструменти сучасного менеджменту екскурсійної діяльності	8	2	2		2	2	
Контрольна робота	6	2			2	2	
Разом за змістовим модулем 1	24	10	4		4	6	
Змістовий модуль 2. Підготовка матеріалів до екскурсії							
Теми 6. Екскурсія, її сутність.	6	2	2			2	
Тема 7. Складання маршруту екскурсії	6	2			2	2	
Тема 2. Збір матеріалів до екскурсії	4				2	2	
Тема 3. Проведення пробних екскурсій	8		4		2	2	
Тема 4. Співбесіда щодо екскурсії	6				4	2	
Разом за змістовим модулем 2	30	4	6		10	10	
Всього годин	54	14	10		14	16	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	<p>Тема. Управління екскурсійною діяльністю в ринкових умовах.</p> <ol style="list-style-type: none"> Сучасний маркетинг – орієнтація на споживача. Маркетинг у сфері екскурсійного обслуговування. Маркетинговий комплекс у сфері послуг. Специфічні риси екскурсійних послуг – фактори маркетингу екскурсійного продукту. Управління асортиментом екскурсійного продукту. Методична робота екскурсійних установ як складова маркетингової діяльності. Диференційований підхід до просування і збуту екскурсійного продукту та 	2

	екскурсійного обслуговування. 4. Маркетинговий аналіз середовища екскурсійної діяльності. Ціна і ціноутворення в екскурсійному обслуговування.	
2	Тема. Інструменти сучасного менеджменту екскурсійної діяльності. 1. Вдосконалення екскурсійної діяльності в контексті Державної програми розвитку туризму в Україні. 2. Система управління туризмом. 3. Модель управління екскурсійною діяльністю на національному рівні.	2
3	Тема . Екскурсія, її сутність. 1. Екскурсознавство як наука. 2. Поняття екскурсії. Функції та ознаки екскурсії. 3. Екскурсійний метод пізнання. Показ і розповідь в екскурсії, види та особливості, їх поєднання. 4. Шляхи вдосконалення екскурсійної методики. Вимоги до екскурсій 5. Складання маршруту екскурсії за картою Луцька	2
4	Тема. Проведення екскурсії (маршрут визначає викладач)	4
	Разом	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема. Організаційно-інституційні засади розвитку екскурсійної справи в Україні. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Опрацювання теми за навчальною літературою.	1
2	Тема. Управління екскурсійною діяльністю в ринкових умовах .Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Опрацювання теми за навчальною літературою.	1
3	Тема. Інструменти сучасного менеджменту екскурсійної діяльності. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Опрацювання теми за навчальною літературою	2
4	Тема. Підготовка до контрольної роботи. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Опрацювання теми за навчальною літературою.	2
5	Тема. Екскурсія, її сутність. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Опрацювання теми за навчальною літературою.	2
6	Тема. Вибір маршруту екскурсії. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. Опрацювання теми за навчальною літературою.	2

	Роботу з картою Луцька	
7	Тема. Збір матеріалів до екскурсії. Опрацювання теми за навчальною літературою. Підібрати історико-краєзнавчі матеріали до екскурсії	2
8	Тема. Підготовка до проведення екскурсій	2
9	Тема. Підготовка до співбесіди	2
	Разом	16

7. Індивідуальне завдання

Скласти 20 тестових завдань за визначеною темою. В кожному завданні 5 варіантів відповідей та одна правильна відповідь (10 питань) і кілька правильних відповідей (10 питань).

8. Методи навчання: словесні, наочні, практичні, ділова гра.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання -залік.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання:

- а) поточний контроль за роботою та рівнем знань та вмінь через усне та письмове опитування;
- б) письмові контрольні;
- в) тестові завдання;
- г) співбесіди на консультаціях;
- д) підготовка та проведення екскурсії.

11. Розподіл балів

Поточний контроль (маx - 40 балів)			Модульний контроль (маx - 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3		
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	МКР контрольн а робота	МКР 2 співбесіда	
12 балів як середнє арифм. + 3 бали за активність	12 балів як середнє арифм. + 3 бали за активність	10	30	30	100

До поточної модульної оцінки додаються бали за активну навчальну діяльність протягом семестру:

- 3 бали додаються, якщо на 50% практичних чи семінарських занять студент отримав позитивну оцінку або доповнення;

- 2 бали додаються, якщо на 25 % практичних чи семінарських занять студент отримав позитивну оцінку або доповнення/

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними; відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні»
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні», може самостійно знайти в підручнику відповідь
	3	Студент намагається аналізувати на основі побутових знань і навичок; виявляє окремі властивості, спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру, за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, провести за зразком економічні розрахунки; слабо орієнтується у поняттях, визначеннях, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі
	5	Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність предмета, може дати визначення економічних понять, категорій, однак із помилками, впевнено працювати з підручником, самостійно оволодіти частиною навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але висновки не логічні, не послідовні
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, економічні ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, вміє наводити свої власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити, самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати термінологію, скласти прості таблиці, схеми
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює суспільні події в

		державі і за рубежом, вміє аналізувати, робити висновки до економічних розрахунків; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, однак із деякими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і захистити його положення
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує економічні знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації, чітко тлумачить економічні поняття, формулювання законів, нормативних документів, може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички
Високий (творчий професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних умовах, ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності процесів; робить аргументовані висновки, практично оцінює окремі нові факти, явища, процеси, самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання, може сприймати іншу позицію як альтернативну, знає суміжні дисципліни, використовує знання, аналізуючи економічні явища
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію, самостійно вивчити матеріал, визначити програму своєї пізнавальної діяльності, знаходити інформацію в газетах, журналах, публікаціях, Інтернеті, мультимедійних програмах тощо, оцінювати економічні явища в суспільстві, виявляє свою життєву позицію
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, використовує широкий арсенал засобів доказів своєї думки, розв'язує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, виконує науково-дослідну роботу, логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує Інтернет, моделює економічні ситуації в нестандартних умовах

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на контрольних роботах

1-3 бали – студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має не чіткі уявлення про об'єкт навчання, виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, без зв'язку між ними; повинен вибрати вільний варіант відповіді.

4-6 балів – студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу; здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну дію, описує явища, процеси без пояснень причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтуються

в поняттях, має фрагментарні навички в роботі з підручником, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.

7-9 балів – Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати, орієнтується в хронології, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні.

10-12 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

13-15 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити окремі власні приклади та підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми.

16-18 балів – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.

19-21 бал – студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу.

22-24 бали – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

25-27 балів – студент володіє узагальненими поняттями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, вміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них.

28-30 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при виконанні індивідуального творчого завдання (тестові завдання)

2 бали – студент може розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи, мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.

3 бали – студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має не чіткі уявлення про об'єкт навчання, виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, без зв'язку між ними; повинен вибрати вільний варіант відповіді.

4 бали – студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу; здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну дію, описує явища, процеси без пояснень причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтуються в поняттях, має фрагментарні навички в роботі з підручником, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.

5 балів – Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати, орієнтується в хронології, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні.

6 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

7 балів – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.

8 балів – студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу.

9 балів – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

10 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на співбесіді

1-3 бали – студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має не чіткі уявлення про об'єкт навчання, виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, без зв'язку між ними; повинен вибрати вільний варіант відповіді.

4-6 балів – студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу; здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну дію, описує явища, процеси без пояснень причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтуються в поняттях, має фрагментарні навички в роботі з підручником, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.

7-9 балів – Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати, орієнтується в хронології, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні.

10-12 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

13-15 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади та підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми.

16-18 балів – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.

19-21 балів – студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу.

22-24 балів – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

25-27 балів – студент володіє узагальненими поняттями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них.

28-30 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

12. Методичне забезпечення

1. Карта Луцька.
2. Відеофільми та відео сюжети про Луцьк.
3. Презентації до лекційних занять із використанням мультимедійного проектора.

13. Список рекомендованих джерел

1. Бабарицька В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2007. – 342с.
2. Бабарицька В., Малиновська О. Менеджмент туризму: Туроперейтинг. – К., 2004.
3. Дем'янчук Г.С., Дем'янчук Б.Г., Дем'янчук А.Г. Українське краєзнавство: сторінки історії. – К., 2006.
4. Емельянов Б.В. Основы экскурсоведения. – М., 2007. – Доступний з: http://tourlib.net/books_tourism/ekskurs.htm
5. Емельянов Б. В. Профессиональное мастерство экскурсовода: Учеб. Пособие.–М.: ЦРИБ“Турист”, 1986.
6. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995 р. № 324/95-ВР. – Доступний з: http://tourlib.net/zakon/pro_turyzm.htm.

7. Зінченко В.А. Екскурсологія як туризмологічна наука. Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія: філософські науки. – 2010. – Випуск 8. – С.211-223
8. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні.–Чернівці: Книги - XXI, 2003. – 300с.
9. Концептуальні засади організації екскурсійної діяльності в Україні. Додаток до наказу Державного департаменту туризму №32 від 15.01.02.
10. Костюкова О.М. Вісник Луганського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. Частина I. – 2011. – №14 (225). – С.211-215
11. Луцький Я.В. Історія туризму в Галичині до 1939 року // 3 історії вітчизняного туризму: 36. наук. ст. / Федерація профспілок України. Інституту туризму. – К., 1997.
12. Мавріна Н.С. Процес формування екскурсійної послуги. Культура народів Причорномор'я. – 2009. – №161. – С.123-126
13. Мальцева Л.В. «Організація екскурсійних послуг» як навчальна дисципліна. Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка.–2012. – №4(239). – Ч.ІІ. – С.159-163.
14. Національна система туристсько-екскурсійних маршрутів «Намісто Славутича». – К., 1997.
15. Пазенок В.С. Філософські нариси туризму. – К., 2005.
16. Про Концептуальні засади організації екскурсійної діяльності в Україні: Наказ Держкомітету молодіжної політики, спорту і туризму в Україні № 30 від 15.01.02.
17. Психологія и етика делового общения: Учебник для вузов / Под ред. В. Н. Лавриненко. – 4-е изд., перераб. и доп. –М.:ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 415с.
18. Романенко О.В. Організація екскурсійних послуг. Культура народів Причорномор'я. – 2009. – №176. – С.159-161
19. Смолій В.А., Федорченко В.К., Цибух В.І. Енциклопедичний словник- довідник з туризму. – К., 2006.
20. Туристичні послуги в Україні /зб. норм. актів/. – К.:Юрінком Інтер, 2008. – 320 с.
21. Усе про облік та організацію туристичної діяльності. –4-те видання порер. і доп.– Х.:Фактор, 2007. – 272с.
22. Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні: Навч. Посіб. /Передм. В. А. Смолія . – К.:Вища шк.,2002. – 195с.
23. Федорченко В.К. Історія туризму в Україні. К., Вища школа, 2002. – Доступний з: http://tourlib.net/books_history/fedorchenko.htm

24. Федорченко. В.К, Костюкова О.М., Дьорова Т.А, Олексійко М.М., Історія екскурсійної діяльності в Україні. – К., 2004.
25. Федорченко В. К., Мініч І. М. Туристський словник-довідник: Навч. Посіб. – К.:Дніпро, 2000. – 160с.
26. Черезова М.В. Педагогічні ознаки екскурсії. Вісник Луганського національного Університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. – 2009. – №10 (173). – С.96-103.

Інформаційні ресурси

1. Все про туризм www.tourlib.columb.net.ua
2. Мир путешествий и приключений www.outdoorukrain.com
3. Мандруємо Україною www.ukrmandry.com.ua